

**CONCILIO||RVM QVATVOR GENE=||ralium. Niceni.
Constantinopolitani. Ephesini. et Calce=||donensis. Que
diuus Gregorius magnus tanq[uam]|| quatuor Euangelia
colit ac veneratur.||**

Merlin, Jacques

Coloniae, 1530

VD16 M 4842

Conciliu[m] Toletanu[m] xiiij.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72934](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-72934)

Cōciliū Toletanū decimū tertiu.

vt iuxta voluntatē nře gloriæ, & excōmunicatus à cætu nř orefiliat, & insup partē decimā facultatis suę fisci pribus sociādā amittat, qđ si nihil habuerit facultatis vñ p̄dictā cōpositio nem exoluere possit, absq; alia infamia sui quinquaginta oportebit eū i cibis verberari, vt semp infamis p̄maneat. Edita lex in cōfirmatione concilij Toletani, sub die octaua Caleñ. Februarij. Anno feliciter primo regni gloriæ nostræ. In nomine dñi. Flavius Eringius rex hoc legis nostræ edictū in confirmatione huius concilij promulgati subscripsi.

Incipit cōciliū Toletanū decimū tertiu.

actum Era. DCC. XXI. Anno quarto Eringii regis.

Llibatæ charitatis instinctu alternis visionū obtutibus redditī & in vnu cētū factore deo pariter aggregati in ecclesia, videlicet sanctoꝝ apostoloꝝ Petri & Pauli, anno regni IIII. serenissimi Eringij principis sub die secunda Nonas Novembri. Era. DCC. XXI. cum vnuſq; nřm debitis locaret in sedibus, affuit idē princeps pleno fidei ardore subnixus, & humilitatis ḡfa decorat⁹, qui synodo liberatōis suæ vota cōmēdās, vt p se dñi instatissime dep̄caret ex postulās, hoc p̄sertim ē allocutus sufficiēti exhortatōe concilij, vt ecclastice discipline quæ cōgruūt & corrigēdis moribus q̄ cōueniunt tractus nři euidentia fancirētur. Deinde religiosis votis suæ clemētix, quibus subuentiēdum miseris definiuit, synodali cōuentu confirmanda cōmisit, offerēs videlicet sacrī pōtificibus tomū obsecrās pariter, & contestās, vt quicquid illic venustioris esset calamī respōsione cōgestū, synodalis potentia cōderet ordine titulorū. Tunc nos p suscepto à principe tomo gloriā dedimus deo, & eidē principi bñdiximus glorioſo. Idē tñ princeps postq; votog; suog; actionē p̄git, à conuētu cōciliū gratiosus exiuit. Tūc post p̄sentia principalis abscessum, hoc in tomo ipsius allegatione reperimus exaratum.

F In noī dñi Flavius Eringius rex, sanctissimi pribus in hac sancta synodo refidētibus. Ecce sanctissimi religiosi pietate excolēdi pōtifices & diuini cultus instatissimi sectatores, corā cētū vestri reverētia humili deuotusq; p̄sternor. Reclius afflito, p̄optus astipulor, primū de cōūtus vñi aggregatōe p̄i luminū gratiag; copiā soluens, deinde votog; meog; studia vñis iudicij dirimēda cōmittēs. Nec em̄ fas ē, quemq; etiā si nondū sit opus, sine collegio agere, cū multa tñi pmisit deus bona cōcilio bonoꝝ egisse, vñ vt breui exhortatōe perorē, vota mea quibus remedia pietati exercere delector sensib⁹ paternitatis vñg; agnoscēda innuo. Quæ tñ ne obliuioe quadā memoriā fugiāt, & relatiōi p̄prię curaꝝ intercapēdo subducat, in cuius tomo cōplicatōe accipite annotata. Illud primū voluēti mihi miseris parcere, cōuenit intimare, qđ diuulsa p tyrannidē nři corporis partē in societatis nře gremiū conanur reducere. Etenim retroactis diuā memor, p̄cessoris nři Vñbē regis t̄pibus q̄ in p̄phanatorib⁹ patrię, qui cū Paulo qndā tyrānidē assumpserūt illata ē fnia vltionū, qui p̄iudicij vniuersalīs edictū amiserūt testimonij, rebusq; p̄prijs caruerūt, q̄ cūcta vñx sc̄ritū dñi nota sunt, q̄s tñ & in collegio societatis nře recipere, & rebus quibus fas fuerit deouimus deuestire. Nā & de accusatis modū volumus ponere iustissime p̄quisitōis, q̄ siue de religiosis, siue de laicis quisq; accusatōes cuiusq; studio fuerit, ppulsatus nō occulis fraudibus, vel violētis cōprimat, nec clā p̄fessiōe violēter arceat, sed in coī oīm examine iudicet, q̄ secundū publicę p̄fessiōis suę tenorę aut offensibilis debitas dānatōis prenas excipiat, aut innocēs ex iudicio oīm cōprobatus clarescat. Nā quid iā de tributor, fiscalib⁹ exactiōibus referā, q̄g; redhibitōes tātis debitor, cumulis increuerunt, vt exigi penitus iubēatur & status subratū funditus populor, & fragmine collisiōnis eoz vltimū terræ sentiat, p̄prię plaphiōis excidū. Vñ talib⁹ nō solū priuatis, sed etiā fiscalib⁹ seruis remedia pietatis p̄pōtā nostra gloria affluēter ipendere, vt oēs tributor, exactiōes q̄ apud illos de retroactis t̄pibus adiacent, vsq; ad primū annū māsuetudo nřa illis remittendas laxauit, & stilo p̄prię autoritatē sacrosancto cētui nřo relegēdas elegit. Illud q̄q; adiōcēs loquar qđ votis nostris horribile & animis execrabile est semp. Ignobilitatis cōditō libertor, vel seruor, & adequata gentis nostræ statū degenerat, ob quā rē hoc nostræ gloriæ animis placet, vt exceptis fiscalib⁹ seruīs vel libertis abrāsa deinceps huius male p̄sumptōis licētia nullus qui ex seruitute q̄rūlibet seruus fit vel libertus ad palatina officia trāseat. Qđ si fecerit illic seruitur, pculdubio recludēdū se nouerit, q̄ aut cōditōis p̄prię originē sumpfit, aut libertatis titulum reportauit. His votog; meog; infinuatōibus allegatis q̄so vt fortia paternitatis vñx adiutoria p̄rogetis. Luce em̄ clarissim cōstat, qđ aggregatio sacrosancta pōtificū quicquid cēsuerit obseruādū p̄ sancti sp̄s donū omnino est ad aeternitatē p̄fixū. Et ideo vniuersitatē paternitatis vestreꝝ sublima

Concilium primū Braccarense. Fo. CXXXVIII.

sublimiū viroꝝ nobilitatē, qui ex aulæ regalis officio in hac sc̄tā synodo nobiscū lessuri præelecti sunt, obtestor pariter & cōiuro atq; p̄ ineffabile illud sacramentū cōuenio, vt quicq; in medio vestri se iudicandū vel retractandū inuexerit, tā quę per nos dicta, q̄ etiā cetera quę veſtris auditibus se ingeſſerint audienda cōmuni vigore iustitię & tēperamento miꝝ dirimere p̄curetis, q̄ cū omni reuerētia patrū p̄cedentī regulis subditū totius vnanimitatis v̄ræ s̄nia nō alūde q̄ ex veritatis fonte p̄cedat. Sicq; & his q̄ p̄missa sunt solidū deliberatōis stilū prōptissi me apponatis, & reliq; adhuc q̄ necessaria sunt in pagēdis ecclesiasticæ regulæ disciplinis & dī rimēda tractetis, & dirēpta religiosioribus diligēter cōſcribatis, q̄liter dū doctrinā dispersgi- tis salutarē in populis Christū dīm in cumulādo iustitiae fructu capiat, vt vobis p̄dicatib; & implētibus, & q̄ diuinis oculis cōplaceant, & q̄ nobis proficiat semp agere valeamus. Sit vtris q̄ parētibus in hoc ſeculo, de lucro aīaꝝ ieffabile gaudiū, & in futuro de p̄uētōe & ternitatis p̄miū incōuulfum. Datū ſub die q̄nto Nonas Nouēbris, anno feliciter quarto regni gloriae noſtræ in dei noīe Toletō. Perleō ergo corā cūctis Tomi necessarii institutōs exorbi, prius de fide sancte trinitatis ſermocinatiōis noſtra ccepit eſſe principiū, profitētes pariter & credentes ea q̄ de hac sc̄tā trinitate & euāgelia tradūt, & ap̄loꝝ sanctiōes instituit, ſicut Nicēna ſynodus hoc pietatis ſac̄m exposuit, ſicut Cōſtantinopolitana definitio ſanxit, vel primi Epheſini cōctus atq; Calcedonēſis euidēs doctrina cōſtituit, iuxta qd etiā ſacroscti ſymboli elucu- brata profefio claret, q̄ in miſſag; ſolēnitatiſbus patula cūctoꝝ acclamaſ fidelium voce.

¶ Fides Nicēni Conciliij.

Credimus in vnū deū patrē oipotēc factorē cœli & terræ, viſibiliū oīm & inuifiibiliū cō A ditorē, & in ynū dīm Iefum Christū filiū dei vnigenitiū, ex p̄fe natū ante oīa ſecula, deū ex deo, lumē ex lumine, deū veꝝ ex deo vero, natū, nō factū, omouion patri, hoc ē eiusdē cū patre ſubſtatiæ, p̄ quē oīa facta ſunt, q̄ in cœlo & q̄ in terra, q̄ propter nos & pp̄ter noſtrā ſalutē dēſcedit, & incarnatus eſt de ſpū ſc̄tō ex Maria virgine, hō factus, paſſus eſt ſub Pōtio Pilato, ſepultus, tertia die reuurrexit. Aſcedit in cœlos, ſedet ad dexterā patris, iteꝝ ventu- rū in gloria, iudicare viuos & mortuos. Cuius regni nō erit finis. Credimus in ſpū ſanctū do- minū & viuificatorē ex patre & filio p̄cedētē, cū patre adorandū & glorificandū, q̄ locutus eſt p̄ prophetas. Vnā catholicā atq; apostolicaꝝ ecclesiā. Cōfiteor vnū baptiſma in remiſſione peccatorū, expeſtamus reuenerationē mortuorū, & vitā venturi ſeculi. Amen.

¶ Post huius ſancte fidei diſpōtā ſcripturā, q̄ ſup̄ ſolidiſſimā petrā c̄terorū ſequētiū con- B ſtruximus fabricā, vt firmitate incōuulfibili durēt, q̄ ſupfundamentū veꝝ fidei fuerint peren- ne cōſtructa, vnde & has oīm in cōmune ſnias quas principiſ hortatu cōſtruendas accepimus cōmuni voto & didimus, quas etiā xerto reuerentiæ vigore obſeruandas fore censemus.

Incipit concilium Braccarenſe p̄imum.

Era. DLXIX. Anno tertio Ariamiri regis, Calendis Maij.

Anno tertio Ariamiri regis Calendis Maij. Cum Galliciæ prouinciæ episcopi, C Lucretius, Andreas, Martinus, Cottus, Hildericus, Lucetus, Timetheus, Maliosus ex p̄ceptis p̄fati glorioſiſimi Ariamiri regis in metropolitana eiusdē pro- uinciæ ecclieſia cōueniſſent, cōfidētibus ſimul ep̄iſ, p̄ſentibus q̄ presbyteris, aſta- tibus q̄ ministris, vel vniuerso clero, Lucretius memorat̄ metropolitanę ecclieſiæ epiſ dixit. Diu eſt ſanctiſſimi fratres q̄ ſecondū iuſtituta venerabiliū canonū & decreta ca- tholicę & apostolice discipline defiderabamus ſacerdotalē inter nos fieri debere conuentum quia non ſolū ecclieſiaſtis regulis & ordinibus opportuna, ſed ſtabilem etiam ſemper efficit charitatis fraternę cōcordiā, dū cōgregati ſimul in noīe dñi ſacerdotes ea inter ſe ſalutari col- latione requirunt, que ſecondū doctrinā apostolicā vniuatem ſpū ſi vinculo pacis obtineant Nunc ergo quando optatū nobis huius congregatiōis diem glorioſiſimus atq; piſſimus fi- lius noster aspirante ſibi dño utiſter cōmendauit prius de ſtatu ſidei (ſicut ſuperius dictū eſt) confeſſamus, nam licet iam olim Priscillianę h̄eresis contagio in Hispaniag; prouincijs detecta ſit & damnata, ne quis tamen per ignorantiā, aut aliquibus (vt aſſolet) ſcripturis deceptus apo- cryphis aliqua adhuc ipſius erroris pestilentia ſit infectus, manifestius ignarisi hominibus de- claretur, quia ipſi in extremitate & in vltimis huius prouinciæ finibus conſtituti aut exiguum aut pene nullā recte eruditioſ notitia contigerunt. Credo autē veſtre beatitudinis fraterni- tate noſſe, quia eo tēpore quando in regionibus nephādiſſime Priscillianę ſectę venenata ſer- pebat, Btissimus papa vrbis Romē Leo q̄ q̄dragētū ſere apostoli Petri ſuccēſſor extitit per Turpiū notariū ſedis ſug ad ſynodū Gallitū cōtra impiā Priscillianę h̄eresis ſectā ſcripta ſua direxit. Cuius etiā p̄cepta Tarragonēſes & Carthaginēſes ep̄iſcopi, Lufitani q̄q; & Beticifac- to inter ſe cōcilio regulā ſidei cōtra Priscillianā h̄eresim cū aliquibus capitulis conſribentes

a 2 ad Ba